

භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය හාවිතයෙහි ඇති වාසි හා අවාසි

ආර්.එම්. කලුණු රත්නායක*

සංක්ෂේපය

ලිඛිත ඉතිහාසයට අනුව සිතියම් ඉතිහාසයෙහි ආරම්භය සලකා බලන විට එය ලෝකයේ ලිඛිත ඉතිහාසයට ද වඩා පැරණිය. ලෝකයෙහි සිතියම් විද්‍යාවේ ඉතිහාසය ගැන විමසා බැලීමේදී එය ලේඛන කළාව ආරම්භවීමට ප්‍රථම දේශ ගෙවිපෙන කාලයේ දී හාවිතයට ගැනුණ බව සිතියම් අධ්‍යයනය කරන විට අපට පැහැදිලි වන කරුණකි. මෙසපොතොමියාවෙහි වත්තක පිහිටීම දැක්වෙන ගාස්ට්‍රී මැටි ප්‍රවරුව දැනට ලොව පැරණිතම සිතියම් ලෙස භූන්වන අතර එය තු.පු. 2500 දී පමණ නීරමාණය කරන්නට ඇතැයි විද්‍යාදයින් ප්‍රකාශ කරනු ලබයි. එසේ ඇරුණි සිතියම් විද්‍යාව අද වන විට ඉතා දියුණු තත්ත්වයකට පැමිණ ඇති බව තුනන සිතියම් විද්‍යාත්මක කුම අධ්‍යයනය කිරීමේ දී අපට මනාව පැහැදිලි වන කරුණකි. වර්තමානයේ දී හාවිතා කරනු ලබන භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය (*Geographic Information System*) හෙවත් GIS තාක්ෂණය මගින් සිතියම් විද්‍යාවේ ලො ඇති සිග්‍රස සංවර්ධනය මනාව පැහැදිලි වේ. මෙම ලිපිය මගින් අවධානය යොමු කරනු ලබන්නේ භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය හාවිතයෙහි ඇති වාසි හා අවාසි පිළිබඳවය.

මූල්‍ය පද: භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය, භුගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය හාවිතය, වාසි හා අවාසි, සිතියම් විද්‍යාව

---

* sandeeprathnayaka@gmail.com